

РЕШЕНИЕ

№ 38724

гр. София, 21.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **3547** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 85, ал. 1 и чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на А. А. А., гражданин на С., против решение № 1682/14.02.2025 г., издадено от председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.
В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради противоречие с материалния закон и допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Посочва, че има основателни опасения от преследване и заплаха за живота си, а анализът на обстановката в С., направена от административния орган, е формална и не кореспондира с личната му бежанска история. Излага съображения, че органът не е изследвал последното му местоживее в С., а само състоянието на провинцията от която произхожда, както и че не изследвано дали отклонението от военна служба съставлява тежко престъпление. Моли съда да отмени обжалваното решение на председателя на ДАБ при МС със законните последици за това. В съдебно заседание адв. В. излага съображения за незаконосъобразност на отказа С представени по делото писмени бележки конкретно сочи, че по делото са събрани доказателства относими към предоставянето на хуманитарен статут, който следва да бъдат взети предвид разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от АПК.
Ответникът - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. Съображения по отношение на законосъобразността на административния акт излага, чрез процесуалния си

представител юрк. К., в откритото съдебно заседание. Моли съда да отхвърли жалбата.

Софийска градска прокуратура не изразява становище.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба, рег. № УП7086/05.09.2024 г., за международна закрила, подадена от жалбоподателя до ДАБ при МС. На същия ден е съставен регистрационен лист, в който е отразено, че кандидатът е гражданин на С.; [дата на раждане] в [населено място], Х., С.; постоянен адрес – [населено място], Х., С.; етническа принадлежност – арабин; религия – мюсюлманин, сунит; семейно положение - женен. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като той не е представил документ, удостоверяващ самоличността му.

Кандидатът е запознат срещу подпис на 05.09.2024 г. с указания относно реда за подаване на международна закрила, който ще следва, за правата и задълженията на чужденците, търсещи международна закрила както и допълнение към тях. Запознат е още срещу подпис на същата дата и с информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ, както и с информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи закрила.

С писмо на ДАБ при МС началник отдел „ПМЗ – кв. В.“ е изискал от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-16903 от 08.10.2024 г. директорът на специализирана дирекция „М“ - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ при МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С кандидата е проведено интервю, отразено в протокол № УП7086 от 15.10.2024 г. В хода на производството жалбоподателят разказва, че е напуснал С. около 14.08.2024 г. заминавайки нелегално за Турция. След престой от 5 дни влиза нелегално в Република Б. около 25.08.2024 г. Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с липса на стабилност и спокойствие в С.. Разказва, че живял в [населено място], обл. Х. и че от там е напуснал страната си. Кандидатът за закрила споделя, че в С. са останали да живеят съпругата му, децата му, родителите му, трима братя и четири сестри. Добавя, че не е имал финасова възможност да вземе цялото семейство със себе си. Допълва, че има роднини в Х., но не може да живее при тях, защото те едва успяват да се прехранват. Уточнява, че не е отбил военната си служба и че преди три години е получил повиквателна. Разказва, че е учил до единадесети клас в [населено място]. Споменава, че е работил като кофражист. Допълва, че е напуснал С., защото страдат от липса на стабилност и спокойствие. Молителят споделя, че в района му има сражения между кюрдите и Режима и че турската армия бомбардира от време на време. Твърди, че иска по-добър живот и сигурност за децата си. Посочва, че няма бъдеще и има опасност за живота му, като допълва, че не желае да се връща в С., защото има бандити и отвличат хора за подкупи, както и че животът му ще е в опасност. Заявява и, че не е имал каквито и да е проблеми заради принадлежността си към арабския етнос; не е заплашван лично; не е ставал жертва на насилие; нито е арестуван, съден или осъждан.

Със становище рег. № УП7086/11.02.2025 г. е предложено на председателя на ДАБ при МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на А. А. А..

С оспореното в настоящото производство Решение № 1682/14.02.2025 г. председателят на ДАБ при МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. А. А..

Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не са налице предпоставките за предоставяне на

статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Приел е, че сирийският гражданин не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Посочил е, че кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма. Мотивиран е извод, че кандидатът е напуснал С., не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа. Реално чуждият гражданин не е посочил никакви основателни опасения от преследване, а изразеното желание да осигури бъдеще за себе си и децата си не е достатъчно основание да се приеме, че за него са налице основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Прието е и , че твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова.

Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унизително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за актуалната политическа и икономическа обстановката в С., изложена в справки с вх. № МД-02-77/03.02.2025 г. и вх. № МД-02-60/29.01.2025 г. и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на понятието "посегателство" в чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. следва да е изключително. От наличната информация е прието, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. Съществуващото насилие на места не е безогледно и чужденецът може да се ползва от вътрешна закрила от държавата си. Не е установено спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход и в частност в района му на обичайно пребиване, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От органа е обсъдена и възможността за вътрешно разселване.

Въпреки оценяването на положението в някои части на страната като несигурно и напрегнато, според органа не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. От наличната информация е установено, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. В тази връзка според административния орган не се открива наличието на предпоставки, които биха попречили на чуждия гражданин да се завърне в страната си по произход и да продължи живота си там. Взето е предвид, че според заявленията на кандидата, в селото на молителя се намират членове на семейството му, като по думите му причината той да напусне района и страната, е мотивирана основно от проблеми от финансов характер и трудно преживяване.

За търсещия международна закрила административният орган е приел, че липсват предпоставки

за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 6 и чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Като част от административната преписка са представени справки с вх. № МД-02-77/03.02.2025 г. относно състоянието на сигурност в районите на Д., А. (Х.), Х., К. и Т., след падането на режима на Б. А. и вх. № МД-02-60/29.01.2025 г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С..

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки за ситуацията в С., актуални съответно към 03.04.2025 г., към 03.07.2025 г., към 10.09.2025 г., към 21.07.2025 г. и към 30.09.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ – ДАБ с актуализирана информация по първоначално приобщената справка.

От процесуалния представител на жалбоподателя са представени статии от електронни издания от 23.05.2025 г., 20.05.2025 г., 29.04.2025 г., 14.03.2025 г., 03.06.2025 г., 22.06.2025 г., 24.06.2025 г. Представено е изявление на Върховния комисар на конференция за С. в Б. от 18.03.2025 г., както и писмо от 24.08.2025 г. от Главното командване на силите за вътрешна сигурност в С. и Източна С., в прево на български език.

Именно с оглед представеното писмо са ангажирани и гласни доказателства. Разпитан е свидетел, който да установи, че животът на жалбоподателя е изложен на опасност ако се завърне в С..

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила. От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Съдът намира за спазено правилото по чл. 35 от АПК. Видно от данните по преписката, както и от съдържанието на процесното решение, не се установява органът да пропуска да изследва съществен твърдян факт от бежанската история, свързан с личното положение на чужденеца. Напротив, много подробно се обследват всички заявени от него факти и обстоятелства от личната му бежанска история. Същите се анализират, като въз основа на тях ответникът възприема, че те не установяват наличие на предприето по отношение на жалбоподателя преследване по смисъла на чл. 8 от ЗУБ в страната му на произход и не са налице предпоставки по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. В случая административният орган, се е позовавал на справка отнасяща се до положението, конкретно в областта от която е жалбоподателя, обсъдил е и възможността за разселване, поради което не е налице твърдяното с жалбата нарушение. Пред съда е представена справка, с вх. № МД-02-194/03.04.2025 г., която се отнася конкретно до отбиването на редовната военна служба. В нея се говори не за задължително набиране, а за кандидатстване. Кандидати могли да бъдат лица на възраст между 18 и 22 години, несемейни. Представена е и справка от 21.07.2025 г. от която се установява, че задължителната

военна служба е премахната. Действително административния орган не е обсъдил подлежат ли на наказание, лицата неявили се за отбиване на военна служба, каквито твърдения се правят, но това нарушение не може да се приеме за съществено, с оглед представените пред съда справки, чието съдържание не опровергава изводите на административния орган.

Административната преписка е попълнена с достатъчно доказателства, въз основа, на които органът законосъобразно е постановил решението си. В този смисъл не е налице неспазване на чл. 36 от АПК от страна на ответника.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване, посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация.

А. А. А. е заявил, че не е имал проблеми заради етническата си принадлежност, нито заради религията си. Не е имал и проблеми с властите, не е бил осъждан, нито арестуван. Той не посочва да е напуснал С. поради някаква подобна причина, нито поради конкретен факт от такова естество. Не е бил политически активен, така че да има проблеми по време на режима на А. или след падането му. Заявява, че е търсен за военна служба, като е получил повиквателна през 2021 г., без обаче да излага твърдения, че бил преследван поради причина, че не е отбил военната си служба, като следва да се посочи, че е напуснал С. едва през 2024 г., като очевидно след получаване на повиквателната е живял необеспокоявано. От казаното в справката от 03.04.2025г. за отбиване на военната служба става ясно, че дори лицето да се върне в С., то едва ли би подлежало на призоваване за служба – справката цитира кандидатстване, а не набирането, лицето вече е на 29 години (при напускането на страната – на 28), а се приемат лица до 22 години, освен това е семеен – женен, а това също е пречка. Отделен е въпросът, че самата военна служба в страната на произход на едно лице само по себе си не е преследване по смисъла на закона, а само в определени случаи, каквито в не се твърдят. Към момента на постановяване на първоинстанционното решение липсват данни за преследване на

лица, които са отказали да служат в армията на бившия режим на А., а според справка от 21.07.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ – ДАБ, представена пред съда още през м. февруари 2025 г. президентът А. ал Ш. е обявил, че премахва задължителната военна служба, освен в ситуации на извънредно положение, и вместо това армията разчита на доброволно набиране на войници. Изводът е, че чужденецът не може да има основателни опасения от преследване заради това, че не е отбил редовната си военна служба, нито опасения, че заради участие на армията във военни действия ще бъде застрашен собствения му живот. Следва да се има предвид и, че семейството му живеят необезпокоявано в С.. Чужденецът не посочва и някой от роднините му да е имал проблеми, свързани с преследване.

От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Представените пред съда множество статии от електронни издания не са официален източник на информация, който да може да се противопостави на представените по делото справки. Съдът цени тази справки, като източник на информация, като неопровергани доказателства и официални документи по смисъла на чл. 176, ал. 1 от ГПК относно изнесените в същата факти за ситуацията в С., предвид издаването ѝ от специализирани органи по засегнатите в същата въпроси. Твърди се, че от съдържанието на статиите е видно, че статии положението в С. е опасно за завръщащите се там. Съдът приема, че тези отразяват събития до юни 2025 г. и не могат да опровергават информацията от актуалните справки представени от ответника в настоящето производство.

Същото се отнася и до твърдението, че ВКБООН не подкрепя връщането на сирийци в С., основано на изявление на върховния комисар на 18.03.2025 г. Представените в производство справки за актуалната обществено-политическа обстановка в С. са по-актуални от изявлението върховния комисар, поради което настоящата съдебна инстанция следва да съобрази изводите си именно с тях. Съгласно приложените справки след падането на режима на Б. А. цялостната обстановка в С. се нормализирала. Има статистика на прибрали се в С. сирийци, а също и на вътрешно разселени лица, които са се завърнали по домовете си. Има данни за широка мрежа от услуги, обществени центрове, които предоставят помощ и съдействие на завръщащите се лица.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ - МС е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на А. А. А. статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за неправилна и преценката на административния орган относно

неоснователността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут А. А. А. на основание чл. 9, ал. 1 от ЗУБ

Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1) смъртно наказание или екзекуция, или 2) изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или 3) тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според ал. 3 на същия законов текст, реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили, след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, особено ако се установи, че тази дейност представлява израз или продължение на убежденията или ориентацията, изразявани в държавата по произход, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи международна закрила по ЗУБ. Алинея 8 на посочената разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Константна е практиката на Върховния административен съд, че под „други причини от хуманитарен характер“ по смисъла на чл. 9, ал. 8 ЗУБ следва да се разбират останалите случаи, различни от изрично предвидените в ал. 1 с.з., въз основа на които може да се установи същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Макар и неназовани, тези причини следва да са такива, че да разкриват реален риск от посегателства върху личността на чужденеца при завръщането му в страната.

конкретния случай, за да отхвърли молбата за предоставяне на хуманитарен статут, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в приложените към административната преписка справки за С..

В хода на образуваното съдебно производство пълномощникът на жалбоподателя обаче е ангажирал нови доказателства в подкрепа на бежанската история. Представен е превод на уведомление, имащо силата на писмена заповед от 24.08.2025 г. от Главното командване на силите за вътрешна сигурност в С. и Източна С., съгласно което търсецът закрила официално е издирван в С. и е разпоредено арестуването му. От проведения в съдебното производство разпит на свидетел, става ясно какво е конкретната причина за издирването на жалбоподателя, като същата е посочена и в самото уведомление. Въпреки, че това доказателство не са било представено в хода на административното производство

пред решаващия орган, същото е относимо към предмета на спора. Посоченото писмено доказателство подлежи на обсъждане при извършване на преценка на достоверността на бежанската история за установяване на обстоятелствата по чл. 9 от ЗУБ. Доколкото чл. 75, ал. 1 от ЗУБ урежда специална компетентност на административния орган в производството по предоставяне на международна закрила, представените документи следва да бъдат проверени и обсъдени от този орган, както с оглед доказателствената им сила, така и с оглед значението им за релевантните факти и обстоятелства, като въз основа на тях се направи заключение за възможната степен на опасност за търсещия закрила чужденец и дали същият би могъл да бъде обект на изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание (хипотезата на чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ), дали обуславят други причини от хуманитарен характер, ако се завърне в държавата му по произход, при преценка на вида и характера на наложените наказания, и съотнесени с бежанската история. Административните и съдебните производства по предоставяне на международна закрила са свързани с определена специфика, изискваща преценка на бежанската история на търсещия закрила, в съвкупност с данните за обстановката в страната му на произход към датата на вземането на решението, като виждането е застъпено трайно в практиката на ЕСПЧ (така в цитираното от АССГ решение М.А. v. S. по дело № 52589/13, влязло в сила на 18.02.2015 г., както и в решение R.H.v.S. по дело 4601/14, влязло в сила на 01.02.2016 г., и решение А.А.v.F. по дело №18039/11, влязло в сила на 15.04.2015 г.). Предвид това, както и с оглед факта, че естеството на административния акт не позволява съдът да реши въпроса по същество, преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (в този смисъл е решение по адм. дело № 8227/2025 г. по описа на ВАС). По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, I отделение, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1682/14.02.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет в частта, в която е отказано предоставянето на хуманитарен статут на А. А. А., гражданин на С. и

ИЗПРАЩА делото като преписка в тази част на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за произнасяне съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. А., гражданин на С., срещу решение № 1682/14.02.2025 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет в частта, с която е отказано да му се предостави статут на бежанец.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: